

Družba — izredni posrednik — Družba — izredni posrednik — Družba — izredni posrednik...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov...

Deputacija političnega društva „Edinost“ pri ministrskem predsedniku Giolittiju

Vsled jultskih dogodkov je politično društvo „Edinost“ sklenilo odpisati deputacijo našega naroda na zasednem ozemlju k ministrskemu predsedniku Giolittiju.

Deputacija društva „Edinost“ je bila sprejeta v torek od ministrskega predsednika Giolittija. Povdarjajoč pravico do samoodločbe, je deputacija protestirala proti nepravilnostim, zatiranju ter jultskemu pustošenju.

Ministrski predsednik je zagotovil deputaciji svojo dobrohotnost in primerne odredbe. (Benevolenza e provvedimenti corrispondenti).

Rešitev jadranskega vprašanja in bodočnost Trsta

Rešitev jadranskega vprašanja in bodočnost Trsta v trgovinskem oziru ste v temni zvezi med seboj. Naj pomembnejši merilni krogli sledi:

Trst ne bo živl od politike fašizma, ampak je od trgovine. Ako bi Italija prav razumela vse to, morala bi že davno predati meje z Jugoslavijo in skleniti s te trgovsko pogodbo, da bi poleg preko te delala kupčije z ostalimi državami.

V tekotini stvari je delat Trst kupčije največ z Dalmacijo, Hrvaščino, Slavonijo, Bosno, Crnogorjo ter nekaj z Orientom. Le malo pa je oddaljen v slovenske in druge kraje.

Kako ugodne perspektive bi imel Trst v tem oziru, tega si menda tržaški trgovci niti ne predstavljajo. Če bi bilo jadransko vprašanje že urejeno — in sicer ne po imperialističnih načelih, ampak v velokodnem smislu ugodno za oboje naroda — ter bi se vzpostavili trgovski odnosi med obema državama: vzcvetela bi trgovina v tekotini stvari v obliki, ki bi bila za Italijo velike koristi, čeprav je ta njena industrija še nedostopna.

V Ljubljani je videti pa že nekaj blaga iz Češke; neka večja tamošnja tvrdila dobi v kratkem 2 vagona blaga tudi od tam. Pomislimo, da je prejel avstrijska industrija — iz Češke, Moravske, Nizije Avstrijske ali Tirolske — za blagovna v Avstrijo in Bolzano; boljše, renomirane tovarne so izvažale tudi v druge države: Ameriko, Italijo itd., ter da ne trajajo dolgo, ko bodo vse te tovarne delale s polno paro in da bodo zopet s svojimi solidnimi izdelki predvajale svoje prejšnje deželno-odjemalke! Neizogibna posledica bo, da bo eksport Trsta silno trpel!

Kdo ljubljanskih trgovcev, ki kupujejo sedaj za milijone v Trstu, bo potem še hotel kupovati manufakture v Trstu, če bo dobival iz Češke lepše in solidnejše blago, ki je pozna že dolgo let? Več del, največ krivde zadavljive seveda italijanske industrije samo. Ni razumela velike naloge, ki bi jo lahko izvrševala; ni se zanimala niti za kraje, ki jih ima zasedene že dve leti; vse je prepuščala tržaškim in goriškim groščinam.

Vprašajte danes tržaškega ali goriškega trgovca, in čutili boste — da si je Italijan — kako želi sam o neodvisnosti svoje italijanske industrije. Ta bo tudi rad segel po avstrijskem, oziroma češkem blagu, če bo le mogel. Trgovci v Trstu, ki je n. pr. naročil voleno blago za marec po L 26 metar, ga dobiva šele v avgustu, a potem ne po 26 L, ampak zahteva tovarna sedaj 30 L za meter. Ako noče prevzeti blaga, mu grozi tvrdica s tožbo po svojem odvetniku. Drugi je napravil pogodbo s tovarno za 300 tucatov nogavic, pravilno podpisal pogodbo itd. Čez mesec dni mu javlja tovarna, da mu bo poslala le tedaj, če pritrji 25% povišanju cen. Trgovcu ne preostaja drugega, nego da privoli tudi to, če hoče imeti blago. Take in enake prirožbe se čujejo iz ust italijanskih trgovcev lahko vsak dan.

Morali bi vsi voditi pravo trgovsko politiko, ne politike imperializma in sovražnosti. Godi se pa ravno nasprotno. Danes ima trgovina Trsta še nekaj razmaha. Kaj pa bo čez leto dni, ko Jugoslavija ne bo morda niti za en avtomobil manufakture, pa tudi ne drugih predmetov potrebovala več iz Trsta in z Reke in če si uređ svojo lukto? Ravnotakos se bodo Nemška Avstrija, Nemčija, Češka, iskale lahko druge poti čez Hamburg in po raznih rekah, da niti ne govorim o angleški konkurenci. — Kam bo Trst potem prodal svoje blago?

Z zavajevanjem rešitve jadranskega vprašanja, z neodkritosrčno politiko, z nerazumevanjem razmer, se kopije Trstu v trgovskem oziru le prerani grobi! To naj upoštevajo merilni krogli, in rešijo naj, kar se še rešiti dal!

Z rusko-poljskega bojišča Poljsko vojno poročilo

VARŠAVA, 21. Poročilo glavnega štaba z dne 20. t. m. pravi: Odbijajoč sovražnika, ki se je približeval Zbruču, so bili naši oddelki nardušeno pozdravljeni od vsega prebivalstva.

Veliki uspehi generala Vrangela

CARIGRAD, 21. Agencija Union objavlja poročilo generala Vrangela z dne 17. in 18. septembra, v katerem se pravi, da so južnoruske čete, nadaljujoč svojo ofenzivo, zavzele Polony. Zajele so 200 mož in 25 strojin. Proti Aleksandrovske je Vrangelova vojska prekorčila črto Gaidelsgeorg-Belčatak. Pri tej ofenzivi so zajele Vrangelove čete 4100 mož, 100 strojin, mnogo topov in voz. Preganjanje se nadaljuje. Dne 18. septembra so zasedle Vrangelove čete Orehov. Ladje južnoruske flote so porokodovale tri ruske ladje, ki so bile remorkirane v Mariopol.

Kako je bila otvorena rusko-poljska mirovna konferenca

LONDON, 22. Times ima iz Rige izjavilo z dne 21. t. m., ki pravi, da je mirovna konferenca imela svojo prvo sejo. Lotvinski minister za zunanje stvari je imel govoro, kateremu sta odgovorila na kratko nabesnik ruske in poljske delegacije. Seja je trajala samo en četrti ure in se je zaključila z overitvijo pooblastil.

Ratifikacija rusko-letiške mirovne pogodbe

RIGA, 20. Mirovno pogodbo z Letiško je Rusija potrdila in tozadnevne listine so bile že izmenjane med rusko in letiško vlado. Letiško je Rusija v zmislu mirovne pogodbe priznala »de iure«. Mislil se, da bo imenovano za ruskega zastopnika v Rigi Jakob Gencelot, eden izmed najodličnejših politikov v Rusiji.

Opuščenje poljskim dezertierjem

VARŠAVA, 21. Državni poglavar maršal Piłsudski je podpisal odlok, v katerem se pravi, da bodo lahko pomnoženi vsi dezertierji, ako se javijo vojaškim oblastim do 4. oktobra.

General Polivanov, izvedenec na mirovni konferenci

RIGA, 21. General Polivanov, bivši vojni minister pred carsko vladavino, je prišel v Rigo kot izvedenec ruske mirovne delegacije.

Poljska akademija je imela svečano sejo v čast papeža

VARŠAVA, 21. Včeraj se je vršila v akademiji svečana seja v čast papežu in kardinalu Le Mercier-u v prisotnosti apostolskega nuna oja mons. Ratti-ja.

Češkoslovaški poslanik v Rimu o „Mali ententi“

RIM, 22. Urednik lista »Corriere d'Italia« je imel pogovor s češkoslovaškim poslanikom v Rimu Kybalom o značaju »Male entente«. Češkoslovaški poslanik je izjavil, da »Mala ententa« nima značaja sovražnosti proti Italiji. Češkoslovaški žele želiti z Jugoslavijo v prijateljskih odnosih, ker ne sme se pozabiti, da so Čehi in Jugoslaveni istega plemena. »Mala ententa« ima povsem miroljubni značaj. Njen namen je izvrševanje pogodbe sklenjene z Madžarsko v Trianonu. Moja vlada — je nadaljeval Kybal — je izrazila svojo nevtralnost nasproti Rusiji za časa Kerenskoga, nato nasproti Madžarski za časa romunske ofenzive, izrazila je svojo nevtralnost v rusko-poljskem sporu kakor tudi nasproti Italiji, katere vprašanja se bodo morala rešiti direktno med Jugoslavijo in Italijo. Glede reškega vprašanja je izjavil češkoslovaški poslanik, da rešitev tega vprašanja nima posebnega interesa za češkoslovaško, ki polaga veliko važnost na tržaško lukto, toda češkoslovaška želi na vsak način, da bodi rešitev reškega vprašanja trajna. Na vprašanje, kako to da češkoslovaško časopisje tako podpira jugoslovanske zahteve, ko vendar vlada izjavlja, da hoče biti nevtralna, je odgovoril češkoslovaški poslanik, da se vlada ne more smatrati za odgovorno za pisanje časopisja, ki ima svoje mnenje. Glede priključitve Avstrije k »Mali ententi« je izjavil, da Avstrija vedno lahko pristopi k temu sporazumu in da ji ne bo nihče tega branil, tem manj, ker bi jo to obvarovalo pred morebitno povrnitvijo Habsburgovcev.

Potovanje regenta Aleksandra v Sarajevo - Zasedanje Narodnega predstavništva odgodeno

BELGRAD, 21. Regent Aleksander je odpotoval, kakor napovedano, v Sarajevo. Vsled njegove odsotnosti se je zasedanje Narodnega predstavništva odgodilo do 28. t. m.

Grabnja Kotorške luke in železnice od Donave do Jadrana

DUNAJ, 21. »Neue Freie Presse« javlja iz Belgrada: Minister Stojanović se je povrnil s tehniško komisijo iz Boke Kotorške in izjavil, da se začne tam v kratkem grabnja velikega pristanišča. Pripravljen je tudi načrt za grabnjo železnice, ki bo

Povodenj v Furlaniji

Promet na vseh železnikah prekinjen. — Mnogo mostov se je udrijo. — Cele vasi pod vodo.

Po odstopu predsednika francoske republike

PARIZ, 21. Neka vest agencije Havas pravi, da je šla k Millerandu deputacija senatorjev, da se pogovarjajo z njim glede izjav, ki jih je podal včeraj, sprejemajoč kandidaturu. Millerand se je z njimi prijateljski pogovarjal ter je rekel, da je že davno smatral za potrebno vzpremembo nekaterih članov ustave, ali je vedno mislil, da se te izpremembe ne morejo izvesti pred rešitvijo večjih mednarodnih vprašanj. Millerand je dostavil, da sedanja ustava ne dovoljuje održnosti vladnega delovanja v zunanjih zadevah. Po njegovem mnenju, izprememba ustave, kot jo on zamislija, ne bi imela cilja povečati oblast predsednika republike, temveč ga bohte postaviti na uslugo vladni oblasti.

Veliki uspehi generala Vrangela

PARIZ, 22. Leon Bourgeois je poslal Doumergieru pismo, v katerem odklanja formalno kandidaturu za predsedništvo republike, da bi lahko ostal v svetu Zvez narodov.

Gibanje italijanskih kovinskih delavcev

MILAN, 22. Včeraj se je vršil sestanek zastopnikov kovinskih delavcev, ki so razpravljali o dogovoru sklenjenem v Rimu. Istočasno je sklicala Delavska zbornica notranje tvorniške komisije, ki so prišli v avtomobilih, spremljeni pa rdečih stražar na koleh. Razprava v Delavski zbornici je bila burna in je trajala ves popoldan. Končno je bila sprejeta rezolucija, s katero se odobrava delovanje komisije, ki se je pogajala v Rimu in se zahteva plača za delo, izvršeno tekom zasedbe.

Krvavi izgredi v Turinu

TURIN, 22. Sporazum, sklenjen v Rimu, ni napravil najboljšega vtiska med delavstvom, ki je razdeljeno na dve struji: ena je za sprejem rimskega dogovora, a druga je odločno za nadaljnje vztrajanje v svrhu dosege popolne zmage. V mnogih tvornah je bilo sklenjeno, da se ustavi delo v znak protesta. Posebno odločno se zahteva plača za ves čas dela od zasedbe tvornic dalje.

Stavka angleških rudarjev odložena

LONDON, 21. List »Daily Chronicle« piše, da bo delavska stavka, katere delegati se imajo sestati danes v Londonu, pritrilaka na vlado v svrhu, da se odvrne stavka rudarjev.

Ogrska aristokracija hoče kralja

BUDIMPEŠTA, 20. V nekem svojem volilnem govoru je izjavil grof Stefan Bethlen, da se morajo nove smerice ogrske zunanje politike uravnavati po državnih koristih. Ogrska je bila štiri stoletja članica zajednice, ki ni vpoštevala ogrskih koristi. Mala ententa je sestavljena od držav, ki jih združuje nasprotnost proti Ogrski, ki pa jih razdružuje mnogo drugih vprašanj. Mala ententa je v nasprotju s politiko Velike entente, ki jamči za celotno izvršitev mirovne pogodbe. Mala ententa bi hotela izvesti Ogrski nove popustitve in se izogniti obvezam. Vzpostavitev monarhije bi bila za Ogrsko življenjska važnost, je dostavil grof Bethlen, toda ogrski kralj ne bo smel sprejeti druge krone razen krone Sv. Štefana in ne bo tudi smel biti oslon za tuje pohele. Potrebno je zamisliti, da se bivša avstro-ogrška monarhija ne vzpostavi.

Donavska konferenca

PARIZ, 21. Mednarodna donavska konferenca se je sestala včeraj, da pretresa čl. 1. francoskega načrta o svobodni plovidbi po Donavi. Konferenca je naročila svojemu predsedniku, naj pripravi poročilo o čl. 1, vpoštevajoč vsa stališča, ki so bila obrazložena. Bila je imenovana podkomisija, ki bo imela sestaviti spisek vseh plovilnih črt (pritokov in kanalov, ki bodo spadali v mednarodno plovno mrežo).

Požigi in nemiri v Švic.

CURIH, 22. Snočji se bilo zažganih 30 hiš in prodajalnic. Policija je drvela po mestu na kamionih in avtomobilih ter je streljala in metala bombe. Zetev ni.

Rešitev jadranskega vprašanja in bodočnost Trsta

Rešitev jadranskega vprašanja in bodočnost Trsta v trgovinskem oziru ste v temni zvezi med seboj. Naj pomembnejši merilni krogli sledi:

Trst ne bo živl od politike fašizma, ampak je od trgovine. Ako bi Italija prav razumela vse to, morala bi že davno predati meje z Jugoslavijo in skleniti s te trgovsko pogodbo, da bi poleg preko te delala kupčije z ostalimi državami.

V tekotini stvari je delat Trst kupčije največ z Dalmacijo, Hrvaščino, Slavonijo, Bosno, Crnogorjo ter nekaj z Orientom. Le malo pa je oddaljen v slovenske in druge kraje.

Kako ugodne perspektive bi imel Trst v tem oziru, tega si menda tržaški trgovci niti ne predstavljajo. Če bi bilo jadransko vprašanje že urejeno — in sicer ne po imperialističnih načelih, ampak v velokodnem smislu ugodno za oboje naroda — ter bi se vzpostavili trgovski odnosi med obema državama: vzcvetela bi trgovina v tekotini stvari v obliki, ki bi bila za Italijo velike koristi, čeprav je ta njena industrija še nedostopna.

V Ljubljani je videti pa že nekaj blaga iz Češke; neka večja tamošnja tvrdila dobi v kratkem 2 vagona blaga tudi od tam. Pomislimo, da je prejel avstrijska industrija — iz Češke, Moravske, Nizije Avstrijske ali Tirolske — za blagovna v Avstrijo in Bolzano; boljše, renomirane tovarne so izvažale tudi v druge države: Ameriko, Italijo itd., ter da ne trajajo dolgo, ko bodo vse te tovarne delale s polno paro in da bodo zopet s svojimi solidnimi izdelki predvajale svoje prejšnje deželno-odjemalke! Neizogibna posledica bo, da bo eksport Trsta silno trpel!

Kdo ljubljanskih trgovcev, ki kupujejo sedaj za milijone v Trstu, bo potem še hotel kupovati manufakture v Trstu, če bo dobival iz Češke lepše in solidnejše blago, ki je pozna že dolgo let? Več del, največ krivde zadavljive seveda italijanske industrije samo. Ni razumela velike naloge, ki bi jo lahko izvrševala; ni se zanimala niti za kraje, ki jih ima zasedene že dve leti; vse je prepuščala tržaškim in goriškim groščinam.

Vprašajte danes tržaškega ali goriškega trgovca, in čutili boste — da si je Italijan — kako želi sam o neodvisnosti svoje italijanske industrije. Ta bo tudi rad segel po avstrijskem, oziroma češkem blagu, če bo le mogel. Trgovci v Trstu, ki je n. pr. naročil voleno blago za marec po L 26 metar, ga dobiva šele v avgustu, a potem ne po 26 L, ampak zahteva tovarna sedaj 30 L za meter. Ako noče prevzeti blaga, mu grozi tvrdica s tožbo po svojem odvetniku. Drugi je napravil pogodbo s tovarno za 300 tucatov nogavic, pravilno podpisal pogodbo itd. Čez mesec dni mu javlja tovarna, da mu bo poslala le tedaj, če pritrji 25% povišanju cen. Trgovcu ne preostaja drugega, nego da privoli tudi to, če hoče imeti blago. Take in enake prirožbe se čujejo iz ust italijanskih trgovcev lahko vsak dan.

Morali bi vsi voditi pravo trgovsko politiko, ne politike imperializma in sovražnosti. Godi se pa ravno nasprotno. Danes ima trgovina Trsta še nekaj razmaha. Kaj pa bo čez leto dni, ko Jugoslavija ne bo morda niti za en avtomobil manufakture, pa tudi ne drugih predmetov potrebovala več iz Trsta in z Reke in če si uređ svojo lukto? Ravnotakos se bodo Nemška Avstrija, Nemčija, Češka, iskale lahko druge poti čez Hamburg in po raznih rekah, da niti ne govorim o angleški konkurenci. — Kam bo Trst potem prodal svoje blago?

Z zavajevanjem rešitve jadranskega vprašanja, z neodkritosrčno politiko, z nerazumevanjem razmer, se kopije Trstu v trgovskem oziru le prerani grobi! To naj upoštevajo merilni krogli, in rešijo naj, kar se še rešiti dal!

Z rusko-poljskega bojišča Poljsko vojno poročilo

VARŠAVA, 21. Poročilo glavnega štaba z dne 20. t. m. pravi: Odbijajoč sovražnika, ki se je približeval Zbruču, so bili naši oddelki nardušeno pozdravljeni od vsega prebivalstva.

Veliki uspehi generala Vrangela

CARIGRAD, 21. Agencija Union objavlja poročilo generala Vrangela z dne 17. in 18. septembra, v katerem se pravi, da so južnoruske čete, nadaljujoč svojo ofenzivo, zavzele Polony. Zajele so 200 mož in 25 strojin. Proti Aleksandrovske je Vrangelova vojska prekorčila črto Gaidelsgeorg-Belčatak. Pri tej ofenzivi so zajele Vrangelove čete 4100 mož, 100 strojin, mnogo topov in voz. Preganjanje se nadaljuje. Dne 18. septembra so zasedle Vrangelove čete Orehov. Ladje južnoruske flote so porokodovale tri ruske ladje, ki so bile remorkirane v Mariopol.

Kako je bila otvorena rusko-poljska mirovna konferenca

LONDON, 22. Times ima iz Rige izjavilo z dne 21. t. m., ki pravi, da je mirovna konferenca imela svojo prvo sejo. Lotvinski minister za zunanje stvari je imel govoro, kateremu sta odgovorila na kratko nabesnik ruske in poljske delegacije. Seja je trajala samo en četrti ure in se je zaključila z overitvijo pooblastil.

Ratifikacija rusko-letiške mirovne pogodbe

RIGA, 20. Mirovno pogodbo z Letiško je Rusija potrdila in tozadnevne listine so bile že izmenjane med rusko in letiško vlado. Letiško je Rusija v zmislu mirovne pogodbe priznala »de iure«. Mislil se, da bo imenovano za ruskega zastopnika v Rigi Jakob Gencelot, eden izmed najodličnejših politikov v Rusiji.

Opuščenje poljskim dezertierjem

VARŠAVA, 21. Državni poglavar maršal Piłsudski je podpisal odlok, v katerem se pravi, da bodo lahko pomnoženi vsi dezertierji, ako se javijo vojaškim oblastim do 4. oktobra.

General Polivanov, izvedenec na mirovni konferenci

RIGA, 21. General Polivanov, bivši vojni minister pred carsko vladavino, je prišel v Rigo kot izvedenec ruske mirovne delegacije.

Poljska akademija je imela svečano sejo v čast papeža

VARŠAVA, 21. Včeraj se je vršila v akademiji svečana seja v čast papežu in kardinalu Le Mercier-u v prisotnosti apostolskega nuna oja mons. Ratti-ja.

Češkoslovaški poslanik v Rimu o „Mali ententi“

RIM, 22. Urednik lista »Corriere d'Italia« je imel pogovor s češkoslovaškim poslanikom v Rimu Kybalom o značaju »Male entente«. Češkoslovaški poslanik je izjavil, da »Mala ententa« nima značaja sovražnosti proti Italiji. Češkoslovaški žele želiti z Jugoslavijo v prijateljskih odnosih, ker ne sme se pozabiti, da so Čehi in Jugoslaveni istega plemena. »Mala ententa« ima povsem miroljubni značaj. Njen namen je izvrševanje pogodbe sklenjene z Madžarsko v Trianonu. Moja vlada — je nadaljeval Kybal — je izrazila svojo nevtralnost nasproti Rusiji za časa Kerenskoga, nato nasproti Madžarski za časa romunske ofenzive, izrazila je svojo nevtralnost v rusko-poljskem sporu kakor tudi nasproti Italiji, katere vprašanja se bodo morala rešiti direktno med Jugoslavijo in Italijo. Glede reškega vprašanja je izjavil češkoslovaški poslanik, da rešitev tega vprašanja nima posebnega interesa za češkoslovaško, ki polaga veliko važnost na tržaško lukto, toda češkoslovaška želi na vsak način, da bodi rešitev reškega vprašanja trajna. Na vprašanje, kako to da češkoslovaško časopisje tako podpira jugoslovanske zahteve, ko vendar vlada izjavlja, da hoče biti nevtralna, je odgovoril češkoslovaški poslanik, da se vlada ne more smatrati za odgovorno za pisanje časopisja, ki ima svoje mnenje. Glede priključitve Avstrije k »Mali ententi« je izjavil, da Avstrija vedno lahko pristopi k temu sporazumu in da ji ne bo nihče tega branil, tem manj, ker bi jo to obvarovalo pred morebitno povrnitvijo Habsburgovcev.

Potovanje regenta Aleksandra v Sarajevo - Zasedanje Narodnega predstavništva odgodeno

BELGRAD, 21. Regent Aleksander je odpotoval, kakor napovedano, v Sarajevo. Vsled njegove odsotnosti se je zasedanje Narodnega predstavništva odgodilo do 28. t. m.

Grabnja Kotorške luke in železnice od Donave do Jadrana

DUNAJ, 21. »Neue Freie Presse« javlja iz Belgrada: Minister Stojanović se je povrnil s tehniško komisijo iz Boke Kotorške in izjavil, da se začne tam v kratkem grabnja velikega pristanišča. Pripravljen je tudi načrt za grabnjo železnice, ki bo

Povodenj v Furlaniji

Promet na vseh železnikah prekinjen. — Mnogo mostov se je udrijo. — Cele vasi pod vodo.

PARIZ, 21. Neka vest agencije Havas pravi, da je šla k Millerandu deputacija senatorjev, da se pogovarjajo z njim glede izjav, ki jih je podal včeraj, sprejemajoč kandidaturu. Millerand se je z njimi prijateljski pogovarjal ter je rekel, da je že davno smatral za potrebno vzpremembo nekaterih članov ustave, ali je vedno mislil, da se te izpremembe ne morejo izvesti pred rešitvijo večjih mednarodnih vprašanj. Millerand je dostavil, da sedanja ustava ne dovoljuje održnosti vladnega delovanja v zunanjih zadevah. Po njegovem mnenju, izprememba ustave, kot jo on zamislija, ne bi imela cilja povečati oblast predsednika republike, temveč ga bohte postaviti na uslugo vladni oblasti.

Po odstopu predsednika francoske republike

PARIZ, 22. Leon Bourgeois je poslal Doumergieru pismo, v katerem odklanja formalno kandidaturu za predsedništvo republike, da bi lahko ostal v svetu Zvez narodov.

Gibanje italijanskih kovinskih delavcev

MILAN, 22. Včeraj se je vršil sestanek zastopnikov kovinskih delavcev, ki so razpravljali o dogovoru sklenjenem v Rimu. Istočasno je sklicala Delavska zbornica notranje tvorniške komisije, ki so prišli v avtomobilih, spremljeni pa rdečih stražar na koleh. Razprava v Delavski zbornici je bila burna in je trajala ves popoldan. Končno je bila sprejeta rezolucija, s katero se odobrava delovanje komisije, ki se je pogajala v Rimu in se zahteva plača za delo, izvršeno tekom zasedbe.

Krvavi izgredi v Turinu

TURIN, 22. Sporazum, sklenjen v Rimu, ni napravil najboljšega vtiska med delavstvom, ki je razdeljeno na dve struji: ena je za sprejem rimskega dogovora, a druga je odločno za nadaljnje vztrajanje v svrhu dosege popolne zmage. V mnogih tvornah je bilo sklenjeno, da se ustavi delo v znak protesta. Posebno odločno se zahteva plača za ves čas dela od zasedbe tvornic dalje.

Stavka angleških rudarjev odložena

LONDON, 21. List »Daily Chronicle« piše, da bo delavska stavka, katere delegati se imajo sestati danes v Londonu, pritrilaka na vlado v svrhu, da se odvrne stavka rudarjev.

Ogrska aristokracija hoče kralja

BUDIMPEŠTA, 20. V nekem svojem volilnem govoru je izjavil grof Stefan Bethlen, da se morajo nove smerice ogrske zunanje politike uravnavati po državnih koristih. Ogrska je bila štiri stoletja članica zajednice, ki ni vpoštevala ogrskih koristi. Mala ententa je sestavljena od držav, ki jih združuje nasprotnost proti Ogrski, ki pa jih razdružuje mnogo drugih vprašanj. Mala ententa je v nasprotju s politiko Velike entente, ki jamči za celotno izvršitev mirovne pogodbe. Mala ententa bi hotela izvesti Ogrski nove popustitve in se izogniti obvezam. Vzpostavitev monarhije bi bila za Ogrsko življenjska važnost, je dostavil grof Bethlen, toda ogrski kralj ne bo smel sprejeti druge krone razen krone Sv. Štefana in ne bo tudi smel biti oslon za tuje pohele. Potrebno je zamisliti, da se bivša avstro-ogrška monarhija ne vzpostavi.

Donavska konferenca

PARIZ, 21. Mednarodna donavska konferenca se je sestala včeraj, da pretresa čl. 1. francoskega načrta o svobodni plovidbi po Donavi. Konferenca je naročila svojemu predsedniku, naj pripravi poročilo o čl. 1, vpoštevajoč vsa stališča, ki so bila obrazložena. Bila je imenovana podkomisija, ki bo imela sestaviti spisek vseh plovilnih črt (pritokov in kanalov, ki bodo spadali v mednarodno plovno mrežo).

Požigi in nemiri v Švic.

CURIH, 22. Snočji se bilo zažganih 30 hiš in prodajalnic. Policija je drvela po mestu na kamionih in avtomobilih ter je streljala in metala bombe. Zetev ni.

Rešitev jadranskega vprašanja in bodočnost Trsta

Rešitev jadranskega vprašanja in bodočnost Trsta v trgovinskem oziru ste v temni zvezi med seboj. Naj pomembnejši merilni krogli sledi:

Trst ne bo živl od politike fašizma, ampak je od trgovine. Ako bi Italija prav razumela vse to, morala bi že davno predati meje z Jugoslavijo in skleniti s te trgovsko pogodbo, da bi poleg preko te delala kupčije z ostalimi državami.

V tekotini stvari je delat Trst kupčije največ z Dalmacijo, Hrvaščino, Slavonijo, Bosno, Crnogorjo ter nekaj z Orientom. Le malo pa je oddaljen v slovenske in druge kraje.

Kako ugodne perspektive bi imel Trst v tem oziru, tega si menda tržaški trgovci niti ne predstavljajo. Če bi bilo jadransko vprašanje že urejeno — in sicer ne po imperialističnih načelih, ampak v velokodnem smislu ugodno za oboje naroda — ter bi se vzpostavili trgovski odnosi med obema državama: vzcvetela bi trgovina v tekotini stvari v obliki, ki bi bila za Italijo velike koristi, čeprav je ta njena industrija še nedostopna.

aki vojaki, in na »srbsko upravo«, v kateri je več slovenskih in hrvaških uradnikov nego srbskih. Po njegovem opisovanju bi se zdelo, da se izvršujejo disciplinirani predpisi v vojski samo proti hrvaškemu in slovenskemu vojaku, da morajo služiti slovenski in hrvaški vojaki v vojski na ... nedoločen čas, da je prebivalstvo na Hrvaškem in v Sloveniji izpostavljeno najhujšemu trpinčenju, da je z eno besedo jugoslovska vojska sestavljena ne iz domačih fantov, ki hodijo vriskajoč in prepeva- joč k naborom, kakor bi lahko ugotovili z lastnimi očmi in ušesi, temveč iz samih Arabcev, ki ubijajo, kogar srečajo! Čemu opisuje »Lavoratorov« dopisnik tako črno razmera v Jugoslaviji in predvsem v Sloveniji, čemu izliva v italijanskem listu vse svoje sovraštvo proti srbskemu plemenu kot take- mu, čaravno bi moral kot komunist delati ravno nasprotno, čemu pripoveduje o izkrvavljenju mlade hrvaške in slovenske generacije, ki je vendar najmočnejša opora jugoslovske države, čemu tako strašno pretirava morebitne pomankljivosti? Povedal je sam, prav jasno: Hotel sem opisati žalostno usodo tega naroda tudi zato, da si Slo- venci v »Julijski Benečiji« ne delajo iluzij o gospodarskih in moralnih razmerah njihovih »sodretnih bratov«. E, bratsko, tako torej stoji stvar! Vse te grozote je namenil »sarajevski« prijatelj Slovincem na zasedenem ozemlju v upanju, da bo do čitajoci njegovo poročilo zahvalili Boga, da so ostali na tej strani premirne črte. Zato torej take grozote o razmerah v Jugoslaviji, zato take grozote o jugoslovske vojski, katere disciplina re- veža tako »martra«, zato vsa ta protisrbska gonja, ki diši bolj po Franku, Sachsu, Radicu, in ... Ni- kiti, nego po komunizmu! Toda če je »sarajevski« prijatelj smatral, da si predstavlja jugoslovske prebivalstvo zasedenega ozemlja jugoslovske države kot obljubljeni deželo, kjer se čedi samo mle- ko in med in kjer padajo človeku kar same pečene goji v usta in da bo padlo kakor iz oblakov, čita- joci njegovo pismo, se je motil. Vsi mi sicer dobro vemo, da se v Jugoslaviji lažje in boljše živi nego kje drugje, vemo pa tudi, da je v Jugoslaviji veliko primankoljav, ki se bodo morali odpraviti in se bodo odpravili. Moralo se bo pomesti med drugi- mi tudi s tistimi, ki izrabljajo morebitne slabosti slovenskih plemen med seboj! Toda zaradi teh primankoljav nam niti od daleč ne prihaja na misel, da bi pripisovali krivdo na njih samo enemu jugoslovskega plemenu in tem manj, da bi iz- gubili upanje v bodočnost jugoslovske države, kjer bo sicer treba, kakor povsod, trdo delati, a se bo človek čutil doma kot svobodnega človeka v svobodni domovini. — »Lavoratorov« sarajevski dopisnik končuje s polemiko proti italijanskemu nacionalističnemu časopisu, ki ni nikakor v skla- du z njegovo prejšnjo protisrbsko gonjo in doka- zuje, da pravzaprav ne ve, kaj hoče. Poudarja, da zadnji dogodki v Jugoslaviji niso dokaz o nevr- žljivosti jugoslovske ednosti, in da bo končno zmagal zedinjeni jugoslovski narod v boju proti srbski birokraciji. Prav gotovo, prav gotovo, »sarajevski« prijatelj, bo zmagal končno zedinjeni ju- goslovski narod, toda ne v boju proti »srbski«, temveč proti srbsko-hrvaško-slovenski birokra- ciji, in ne s hujskanjem ene jugoslovske pokra- jine proti drugi, temveč z nadomestitvijo avstrijs- ke vzgoje, ki je vcepila jugoslovskega narodu v srce nekaj državnost, a sedaj pokrajinsko so- vrastvo, z jugoslovske vzgoje, in ne z vcepjan- jem strupa v obliki zdravlja, temveč z izdiranjem parasitov iz narodnega telesa, in končno ne z ubi- janjem, temveč z oživiljenjem jugoslovske ideje, ki je že sedaj tako močna, da je tudi »sarajevski« prijatelj moral priznati, da je nezmožljiv!

Z učitelje. Generalni civilni komisar sporoča: Centralni urad za nove pokrajine je odredil, spre- menjati popolnoma predloge generalnega civilnega komisarjata, in pustiti za sedaj nerešeno vpra- šanje izenačenja veljave učiteljskih diplom, doblje- nih v starih in novih pokrajinskih kraljevstvih, vpra- šanje, ki je bo rešeno ministrstvo za javno šolstvo potom ukrepov in organiziranih reform: 1. Noben učitelj v tej pokrajini ne more biti pripuščil k nate- čaju za definitivno mesto, če ni položil predpisa- nega izpita za usposobljenost; 2. izpitol za usposob- ljenje se priznava vsa pravna veljavnost za nate- čaje, za eventualno imenovanje na mesta šolskih upraviteljev, za eventualne nadzorniške službe itd., kakor je bila priznana pod bivšo vladavino; 3. k predloženim natečajem za pravna sistemizirana mesta v »Julijski Benečiji« se bodo pripustili samo učitelji iz te pokrajine, ki imajo predpisano dip- lomo o usposobljenosti; 4. po določbah okrožnice 3117/7512 št. 2 od 5. avgusta t. l. se bodo mogli upoštevati učitelji, odpuščeni iz normalnih šol v kraljevstvu, samo v svrhu namestitve na provizori- na mesta. Vseled teh odredbe se bodo čim prej skli- cale izpraševalne komisije za izpitol o usposoblje- nju za učitelja in razpisali natečaji za definitivna mesta.

Draginja! Prejeli smo iz trgovskih krogov: Neure- jenost prometnih zvez, slabe zveze zvez, zelo potopen in nesiguren obrat, povečanje po nepotrebnem ceno vsemu blagu v bivši Avstriji je prodaja tovarna direktno velikemu in malemu trgovcu. Sedaj moraš kupovati od grosista, torej že iz 2 rokel! Namesto da bi šlo blago po železnici in bi plačal prihodno 10 lir za 100 kg. — moras, radi nesigurnosti, blago naložiti na voz, ali kamion — tako plačati za 100 kg 30-35 lir, torej 3 krat toliko. Poslal sem blago s »Grande Velocita« iz Trsta v Logatec — potrebovalo je 17 dni! Hvala lepa za tako postrežbo! Drugič poslano je bilo ukradeno

Obsajta napisala po želji župnikov svoj »pred menoj« id., domačija pa je domahnil pre- parand: »Z Bogom, prijatelj, z Bogom!« Janko Čavlić je stisnil svoje bankovce v žep, se poklonil, stisnil svoje grivo do črne zemlje. »Stuga pokoren, gospoda!« je zapustil pono- sno župnišče ter krenil naravnost proti trafiki. Parkrat mu je šlo po glavi župnikova beseda in primfletil in na opomin, naj pazi, da mu ne po- temni poštenje, ali »prvo cigaro je pozabil tudi ta rešilni nauk.

»Ali prosim vas, gospod župnik, čemu ste od tega pisarja zahtevali 6 goldinarjev tako formalno pobotnico?« je vprašal načelnik. »Tako vam povem,« se je nasmehnil župnik. »Govoril sem vam o tisti pritožbi, ki so jo nekateri Javševčani poslali proti mladi učiteljici v Zagreb.« »Da,« je odvrnil kapelan, »ta original vam je poslala vlada, da vse obdolžitve preiščete in razjasnite, a pritožba je bila kasneje tudi deloma priobčena v časopisih.« »Cital sem to lopovsko črkarijo,« je rekel načelnik. »Citali ste? Dobro!« je prikimal župnik. »Ho- čem točno izvedeti, čegajvo maslo je to.« »No menda Šitčevom,« je rekel kapelan hitro. »To vem tudi jaz, to sem si rekel tudi jaz v duši, ali trebalo je dokazov. Sedaj jih, hvala hvala Bogu, imam.«

»Kako? Kako?« sta začela vpraševati načel- niki in kapelan. »Rekel sem si: Ta pritožba je pisana v Jal- ševju; poznam prihodno roko vseh naših pisar-jev in učiteljev. Te pisave pa se ne morem videti. Pisava je lepa, kaligrafična. Kdo je torej pisal? Spominjam sem se, da ima Šitč pri sebi sorodni-ka, pripravnika. Da ni morda ta? Najel sem gospoda Janka Čavlića, da mi prepíše poročilo na duhovno oblast. Stori je to, prejel plačilo in spisal pobotnico, ki je ne more zanikati sprico valnega pričevanja.« »Tudi ne more,« je potrdil načelnik. »Sedaj glejta,« je rekel župnik držeč v eni roki pobotnico, v drugi pa anonimno pritožbo; »to vam je tožba, a to pobotnica. Poglejta dobro!«

Načelnik in kapelan sta stisnita glavi, da pogledata v spise: »Ista roka!« sta vzdihnila, umakniva se zašedeno, »obote je pisal Čavlić.« »Po navodih Šitčevom,« je potrdil župnik. »Sedaj jih imam v pesti, te zločince.«

Ni našlo mnogo časa, da je bil grof Belizar župnikov gost. Bil se je sam povabil. »Veste-li, gospod župnik,« je rekel Belizar v žak, »vi ste bili še tolikokrat moj gost; treba, da se mi oddelčite, da vi mene sprejmete, Mi- sliam, da je to povsem pravsteno.« »Ali prosim, gospod grof,« je začel siromak župnik ječati v zadregi, »da sem jaz to vedel, da sem mogel le misliti — gnoj siromaka straha.«

»Kako? Kako?« sta začela vpraševati načel- niki in kapelan. »Rekel sem si: Ta pritožba je pisana v Jal- ševju; poznam prihodno roko vseh naših pisar-jev in učiteljev. Te pisave pa se ne morem videti. Pisava je lepa, kaligrafična. Kdo je torej pisal? Spominjam sem se, da ima Šitč pri sebi sorodni-ka, pripravnika. Da ni morda ta? Najel sem gospoda Janka Čavlića, da mi prepíše poročilo na duhovno oblast. Stori je to, prejel plačilo in spisal pobotnico, ki je ne more zanikati sprico valnega pričevanja.«

vse skupaj. Dasi je bil ravnateljstva predložen cel protokol in originalni računi, se nikdo ne zmeni za to; ne dobiš niti odgovora. Potem ni čuda, če se trgovci, ki živa ob železnici, poslužujejo vozov in dragih avtomobilov. Železnica dela pa velikom primankoljavje. Ravno tako je v pošto. Netočnost, počasnost. Pismo, ki bi moralo priti v 1 dnevu v Trst, rabi 3-4 dni; odgovor ravno tako. Naravno je, da se trgovci v takih razmerah naveličajo pisanja (s katerim se itak malo doseza) in opušta vse. Trpi zopet postja zgbu. Pustite že enkrat nesrečno po- litiko! Osojba je po železnici vse polno; v primeri z onim prejšnjega režima, najmanj 3 krat toliko; po- slovanje pa je površno, slabo. Dajte nam vsaj take pošine in železnične zveze, kakor smo jih imeli pred vojno, pa bomo zadovoljni!

Uradne vesti
Ambulanca za doječe matere, ki jo je doslej upravljala generalni civilni komisariat, je prešta dne 15. septembra v upravo zaslužnega društva Prijatelj otrok. Generalni civilni komisariat je podaril blagi ustanovi 12.000 lir.

Društvene vesti
Tržaško podporno in bratno društvo vabi gg. od- borbnike k seji jutri, v petek, 24. t. m. ob 7. uri zvečer v ul. Torre bianca 39.

To in ono

Zalostne razmere Matinske ljudske šole. Il Gazzettino, giornale del Veneto, je prinesel že 15. aprila t. l. članek iz učiteljskih krogov s tem obsegom: Pogosto čitamo v listih in skora- rja vsak dan dišimo od večine ljudstva, da je naša ljudska šola v pomilovanja vrednem stanju in da se čimdalje hujša. Ne sploh vlada pre- pričanost, da je v Italiji v 50 letih narodne vladje prav veliko število analfabetov, da je ljudstvo surovo, brez izobrazbe, tako, da bi se moralo od sramote pokriti, če se primerja z drugimi ljudstvi raznih evropskih narodnosti, n. pr. z Angleži, Belgijci, Švicarji i. dr. Omenja se s pomilovanjem, da so šolski prostori v več ob- činah na deželi že vedno za podgane (topaje) in da zdat, potem, k o so učitelji popolnoma odtegnili čadi slabe plače, počujejo skoraj povsod le gospodstve, ki niso nikakor sposobne viti v dečke močna in mčka načela. Ne trdi se brez podlage, da je zdaj učitelstvo brez nadzorstva. Ko je Ceredarv zakon spravil šolo v vladne roke, je namigoval marsikak list na go- tovo škodo, — pa je bil le bob ob steno. Ugo- tovitilo se je že davno, da nadzorniki ne morejo nadzorovati mnogo šol nisi enkrat na leto; da ni odčitovanja za vestne učitelje, pa tudi kazni ne za nemorne in leni. Mnogo dvakoplačeval- cev povdajajo, da bi se morale skriti jesenske počitnice, zakaj z oblativnimi četniki in dru- gimi prostimi dnevi ni ne rednega poduka, ne prave vzgoje — sploh nobenega dobčka. Tudi se ne ustanavljajo šolske knjižnice — za na- danjevanje v praksično življenje. Javno mnenje je tudi, da je zakon o dolžni šoli popolnoma mrtev, t. j. da ne kaznuje zanikanih staršev itd. Torej ljudska šola stoji slabo. Ali zgoraj — pri vladi — se misli narobe. Celo v parla- mentu so izžvižgali poslanca, ki je kazal na za- puščene laške šole, na amfiteatre, na nevedno ljudstvo, ki je nagnjeno k slabkvanju in k pre- kukciji. Tudi pri učnem ministru se ne bri- gajo veliko. — Ali za Boga, do kdaj bo tako? Največja potreba je zdaj, da se ljudstvo poduči in izbrazdi; ali ostati se ne sme le pri besedah; treba je dejanj in sicer resnih. Če se ne ukrene — in sicer takoj, brez odloga, ne vemo, kam pridemo. Čas beži in sili; zato naj se zbudijo listi, ki sa za to postavljajo!

Novi češki bankovci. Iz Amerike so pripeli v Prago novi češko-slovaški stokrinski bankovci, ki so že v prometu. Novi tisočkronski bankovci, ki so bili istotako izdelani v Ameriki, so nekoliko manjši in svetlozeleni barve. **Nova tvornica čevljev.** Lastnik velike tvornice čevljev v Mödlingu pri Dunaju namerava osnovati v Novi Gradiski novo moderno tvornico čevljev. Tvornica bo izdelala dnevno 400 parov čevljev. Občina Nova Gradiska mu je dala v to svrhu za 30 let v najem tamošnjo domobranksko vojašnico. **Obtožba proti avstrijskemu oficirju.** Več voja- kov bivšega avstrijskega pešpolka št. 18 je priobči- lo v čeških listih strašne obtožbe proti stotniku tega polka, nekemu Ervinu Prschu, sinu poštnega uradnika v Gradcu. Češki vojaki slikajo tega ofi- cirja kakor pravo zver, ki je pobesnel, kadar je slišal slovaško besedo. Štiri leta je počenjal prave grozote in namesto da ga postavijo pred sodišče ali pa oddajo v blaznico, je bil še odklikovan. V obtožbi, ki so jo naslovili vojaki češki javnosti, na- vajajo sledeče zločine: V svoji stotniji je Presch po- bil z revolverjem in sabljo najmanj 20 vojakov če- ke narodnosti. Tako je na italijanskem bojišču ne- večje dne ustrelil pet vojakov, ki so se skrili v naj- večjem topniškem ogaju pred granatami. Prvemu italijanskemu ujetniku, ki je prišel v njegove roke, je sam odrezal glavo in jo nataknil na kol pred svojim oklonom, kjer je bila razstavljena nekaj dni. Nekoga ruskega ujetnika, ki je dal na fronti, a skušal pobegniti, je pred celo stotnijo mučil in ga nazadnje sam obesil. V Srbiji je zagrešil šte- ro

Dopisi
Domovina mili kraj! Tako smo peli nekaj. Po dolgem času napotil sem se zopet v Jugoslavijo. Lansko leto plačal sem 1 liro za kolek, 3 lire za potni list, v Ljubljani 2 kroni. Letos pri komisari- jatu 15 lir, pri Jugosl. delegaciji v Trstu 60 lir brez drugih stroškov in zamude časa. Rojen sem v Ju- goslaviji ter tja pristojem, moram plačati 75 lir, da vidim svoj rojstni kraj. V Ljubljani se moras zgla- siti pri ital. konzulatu na Dunajski cesti; čakaš 2-3 ure za bori podpis. Ali ni dovolj, da moraš dati že za potni list svojo sliko, da napišejo vse potrebno, da plačaš 75 lir t. j. 350 kron. Jesen je tu, kmalu pride zima, mraz, sneg, burja; in še ved- no bodo morali tako Jugoslovenci, kakor tudi Itali- jani stati na cesti po več ur, na mrzlem tlaku ter čakati na tisti brezpomembni podpis. Ali ni niko- gar, ki bi imel malo usmiljenja? Ali živimo res v letu 1920 že 2 leti po vojni? Čas bi bil, da se kdo zgame.

Iz Buzeta. Po kratki in mučni boleznji je preminal v Štepedu pri Buzetu naš častni 80- letni starček Dinko Flego-Mežič. Pokojnik je spadal med prve boritelje, v teh kršnih krajih, za našo narodno stvar, ki se je zanimal zanjo do zadnjega hipa življenja svojega. Globoko se nam je zarisal v spomin njegov junaški stas z dolgo sivo brado, pak, kakor nam je še sedaj pred očmi, ko je še v tem letu — pred nekolik- meseči — peval na zabavi v korist družbe sv. Cirila in Metoda s pevskim duštvom »Vila« iz Štepeda na pozornici »Narodnega doma« iz Buzeta. — Dan, ko se je vršil njegov pogreb, je bil lep z nekoliko oblakov in jesenske me- gle. V sprevidu je sodelovalo tudi naše glas- beno društvo »Sokol« in polnem številu in je sviralo žalostinke do groba. Razun iz rojstnega sela pokojnikovega je bilo ljudstva tudi iz dru- gih okoliških vasi, tako, da je cel sprevid spremenjal pokojnika do večnega počitka. Gru- de zemlje, ki so padale na mitvaško kraljo, so se nam zdele kot zadnji pozdrav našega Dinka. Bila ti lahka rodna zemlja — čestiti starček! Rodbini njegovi pa izražamo svoje sočutje. Smitjan.

»Kako? Kako?« sta začela vpraševati načel- niki in kapelan. »Rekel sem si: Ta pritožba je pisana v Jal- ševju; poznam prihodno roko vseh naših pisar-jev in učiteljev. Te pisave pa se ne morem videti. Pisava je lepa, kaligrafična. Kdo je torej pisal? Spominjam sem se, da ima Šitč pri sebi sorodni-ka, pripravnika. Da ni morda ta? Najel sem gospoda Janka Čavlića, da mi prepíše poročilo na duhovno oblast. Stori je to, prejel plačilo in spisal pobotnico, ki je ne more zanikati sprico valnega pričevanja.«

»Tudi ne more,« je potrdil načelnik. »Sedaj glejta,« je rekel župnik držeč v eni roki pobotnico, v drugi pa anonimno pritožbo; »to vam je tožba, a to pobotnica. Poglejta dobro!«

Načelnik in kapelan sta stisnita glavi, da pogledata v spise: »Ista roka!« sta vzdihnila, umakniva se zašedeno, »obote je pisal Čavlić.«

»Po navodih Šitčevom,« je potrdil župnik. »Sedaj jih imam v pesti, te zločince.«

Ni našlo mnogo časa, da je bil grof Belizar župnikov gost. Bil se je sam povabil. »Veste-li, gospod župnik,« je rekel Belizar v žak, »vi ste bili še tolikokrat moj gost; treba, da se mi oddelčite, da vi mene sprejmete, Mi- sliam, da je to povsem pravsteno.«

»Ali prosim, gospod grof,« je začel siromak župnik ječati v zadregi, »da sem jaz to vedel, da sem mogel le misliti — gnoj siromaka straha.«

Za tiskovni sklad »Edinosti«
Fran Jurca, veleposelnik v Postojni L 500, na tamburaškem zletu na Poljanah nabrala baterija strelcev na steklenice L 60. Do sedaj izkazanih L 985430, v današnjem izkazu L 560; skupaj L 10.41430.

Za pogorelec Narodnega doma
Vencelj Perič, Stefan Jan, Matevž Jan, Jurij Jan iz Dol. Tribuše po L 5; družina Špacapan in družina Klemenčič iz Dol. Tribuše po L 10. Do sedaj izkazanih L 615080, v današnjem izkazu L 40; skupaj L 619080, 6 dinarjev in 15 jgal. kron.

JUGOSLOVENI!

Zbirajte pridno za »TIS- KOVNI SKLAD EDINOSTI«.

Borzna poročila.
Tečaj:
V Trstu, 22. septembra 1920.

Jadranska banka	490.—
Cosulich	514.—
Dalmatia	365.—
Gerolimich	1930.—
Libera Triestina	710.—
Lloyd	2140.—
Lussino	2300.—
Martinovich	342.—
Oceanica	488.—
Premuda	545.—
Tripovich	513.—
Ampela	625.—
Cement Dalmatia	360.—
Cement Spalato	402.—
Krka	510.—

Tuja valuta na tržaškem trgu:
V Trstu, 22. septembra 1920.

Neprepečatene krone	825.— 850
avstrijsko-nemske krone	840.— 875
češko-slovaške krone	36'— 37'
dinarji	77'— 80'
leji	46'— 4650
marke	3850— 3950
dolarji	2270— 23'
francoski franki	153'— 15350
švicarski franki	376'— 380'
angleški funti, papirnati	81'— 8150
angleški funti, zlati	102'— 104'
rublji	26'— 27'
napoloni	83'— 84'

Svicarski tečaj:
ZENEVA, 22. Lira 26'70, marka 9'825, avstr. krona 2'70, angl. funt 21'62, frank 41'675, dol- lar 6'213/4.

MALI OGLASI

se računajo po 20 stotnik beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—. Debele črke 40 stotnik beseda. Najmanjša pristojbina L 4.—. Kdor išče službo plača polovično ceno.

PRODAM dva likalnika, nekoliko kuhinjskega in sobnega pohištva. Carpison 9. L. 5. 283

PIANINO ali glasovir kupim. Mirodlinca Žigon, ul. 30. Oktobra 8. 282

SIVILJA išče dela, v trgovini ali pri šivilji, v mestu ali na deželi. Naslov »Sivilja« poste restante Ko- barid - Tolmin. 284

AUTO-STROJNIK išče dela. Popravlja šivalne in pisalne stroje. Specializiran za montažo in po- pravo motorjev na benzini, plin, olje in elektri- čnih aparatov. Izvršuje delo z največjo natančno- stjo. Cene zmerne. Hvala, Bocaccio 20, polnadstr. 283

MIZAR SE SPREJME takoj. Ulica Tesa 31. Novo pogrebno podjetje. 285

VRATARJA, zmožnega slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, sprejme za takojšnji nastop »Adria« delniška pivovarna v Senožečah. Pred- nost imajo penzionisti. Ponudbe je poslati na pivovarno. 272

PRODAM takoj kozo za rejo in kozla godnega kmalu za skok. Barkovlje 640. Starec. 274

KUPUJEM vsake vrste praznih vreč. Via Solitario 19. Marija Babić. 280

PRODAM veliko železno stiskalnico. Cena po do- govoru. Rihemerk 344. 260

MODISTKA se priporoča cenj. damam v mestu in v okolici. Ulica Alessandro Volta 2. V. (pri ljudskem vrtu). 212

ZA ZLATO, srebro in krone plača najvišje cene Pertot, urar. Ulica S. Francesco št. 15. II. 264

URADNIK lesne trgovine z 18letno prakso, popol- noma izkušen v vseh manipulacijah te stroke, več slovenskega, italijanskega in nemškega je- zika, išče službe za takojšen nastop. Ponudbe pod G. M. poštalnično. Montalcione. 273

18-LETEN DEČEK, iz poštene družine, bi se rad učil ključničarske ali mehanike stroke. Učil se je eno leto kovaštva. Naslov pove uprav- ništvo. 275

FOTOGRAF A. JERKIC, Trst, ul. Roma 24. Go- rica št. 36 na dvorišču. P 711

NOV DONOS
stiskalnic za grozdje in plugov Bächer
po najugodnejših cenah. (140)
Ing. Righi & M. Vidovich, Trst, ul. Sanità 8.

VELIKO SKLADIŠČE KLOBUKOV
dežnikov, belih in pisanih, žepnih robcev, možkih nogavic itd.
K. CVENKEL, Trst, Corso V. E. III. šte. 24.

RAZGLAS.

Gozdni upravičenci občin Slap, Lože, Goče in Erzelj oddajo na

Javni zmanjševalni dražbi
dne 10. oktobra 1920 ob 10 predp.

zgradbo gozdne ceste na Nanosu po »Jan- gariji«. Dražba se vrši na licu mesta. Pogoji se zvedo pri dražbi.

Ponudniki naj se zgledajo 8 dni pred draž- bo pisмено pri načelniku »Gozdnega od- seka na Slapu pri Vipavi.« (158)

JADRANSKA BANKA
Del. glav.: K 30,000,000. Rezerve K 10,000,000
Belgrad, Celje, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opa- tija, Sarajevo, Split, Šibenik, TRST, Zadar, Zagreb
Obavlja vse v bančno stroko spadajoče poste. Sprejema vloge na hranilne knjižice ter jih obrestuje po 3 1/2% a v bancogiro prometu po 8%.
Vloge, ki se imajo dvigniti samo proti pred- hodni odpovedi, sprejema po posebno ugodnih pogojih, ki se pogodijo od slučajja do slučajja. Daje v najem varnostne predale (safes). Bančni prostori v Trstu se nahajajo: ul. Cassa di Risparmio, ul. S. Nicolo
Telefon: št. 1463, 1793, 2876
Blagajna posluje od 9 do 13

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu
registrovana zadr., z neomejenim jamstvom ul. Cesare Battisti (prej Station) št. 21
sprejema hranilne vloge od L 1 dalje.
Navadne vloge obrestuje po 4 1/2% večje po dogovoru

Trgovcem otvarja tekoče čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom. — Rentni davek plačuje iz svojega.
Daje posojila
po najugodnejših pogojih na vknjižbe, na osebno poroštvo, na zastave vrednostnih listin.
Uradne ure vsak dan izvemši nedelj in praznikov od 8 do 1.

Ljubljanska kreditna banka
Podružnica v Trstu. Centrala v Ljubljani.
Celje, Borovlje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst, Maribor
Delniška glavnica in rezerve: K 50.000.000

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče poste. — Sprejema vloge v Trstu na hranilne knjižice proti 3 1/2% obrestovanju na žiro-račune proti 3% obrestovanju. Za na odpoved vezane vloge plača obre- sti po dogovoru. Izvršuje borzne naloge in daje v najem varnostne celice.
Tel. št. 5-18. Blagajna je odprta od 9-13.

„CROAZIA“

Zavarovalna zadruga v Zagrebu. Ustanovljena leta 1884.
Podružnica v Trstu ul. Lavatolo 1, II. n. prevzema zavarovanja stavb, pre- mičnih, poljskih pridevkov, sena, slame in živine proti škodli po požaru in streli in zavaruje steki. Šipe proti škodli po razbitju.
Sposobni krajevni zastopniki in akvizito- rji se sprejemajo po najugodnejših pogojih.